

Jaarstukken 2023

Groenalliantie Midden-Holland e.o.

Versie AB 4 juli 2024

Inhoudsopgave

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING	2
2. LEESWIJZER	5
3. PROGRAMMAVERANTWOORDING	6
3.1 GEBIEDSBEHEER	6
3.2 MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID	12
3.4 OVERHEAD	14
3.5 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	16
3.6 PROJECTEN	16
3.7 MUTATIES IN RESERVES	21
3.8 WAT HEEFT HET GEKOST	22
4. PARAGRAFEN	23
4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	23
4.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	25
4.3 FINANCIERING	26
4.4 GRONDBELEID	27
4.5 BEDRIJFSVOERING	28
4.6 OPENBAARHEIDSPARAGRAAF	31
5. JAARREKENING 2023	32
5.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2023	33
5.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2023	34
5.3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	36
5.4 TOELICHTING OP DE BALANS	38
5.5 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2023	46
5.6 VERDELING NAAR TAAKVELDEN	50

1. Bestuurlijke samenvatting

In deze bestuurlijke samenvatting zijn de gerealiseerde speerpunten per programma onderdeel benoemd. Deze punten zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 3: Programmaverantwoording en in hoofdstuk 4: Paragrafen. Bestuurlijke aangelegenheden

De jaarrekening 2022 en de programmabegroting 2024

De jaarstukken 2022 en de programmabegroting 2024 zijn na het doorlopen van de zienswijzeprocedure in de gemeenteraden conform vastgesteld in het Algemeen Bestuur op 7 juli 2023.

Bestuurders

In 2023 heeft er een wisseling in het Dagelijks en Algemeen Bestuur plaatsgevonden. De samenstelling was eind 2023 als volgt:

Dagelijks Bestuur

- Dhr. T. van Vugt, gemeente Gouda, voorzitter
- Dhr. R. Kersbergen, gemeente Bodegraven-Reeuwijk
- Dhr. A. Kerssies, gemeente Waddinxveen
- Dhr. W. Pannekoek, gemeente Krimpenerwaard
- Mevr. K. Jaarsma, gemeente Krimpen aan den IJssel

Algemeen Bestuur

- Dhr. T. van Vugt, gemeente Gouda, voorzitter
- Dhr. M. Klijmij-van der Laan, gemeente Gouda
- Dhr. R. Kersbergen, gemeente Bodegraven-Reeuwijk
- Dhr. J.L. Van den Heuvel, gemeente Bodegraven-Reeuwijk
- Dhr. A. Kerssies, gemeente Waddinxveen
- Mevr. F. Vleij, gemeente Waddinxveen
- Dhr. W. Pannekoek, gemeente Krimpenerwaard
- Dhr. L. Barth, gemeente Krimpenerwaard
- Mevr. K. Jaarsma, gemeente Krimpen aan den IJssel
- Dhr. W. Tempel, gemeente Krimpen aan den IJssel

Bestuurssecretaris en ambtelijk secretaris

- Dhr. R. van Keulen
- Mevr. A. Bouhuys

Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Groot Onderhoud

In totaal is in 2023 € 638.000 geïnvesteerd. Dat is € 200k meer dan geraamd.

In paragraaf 4.2 worden de mutaties in de kapitaalgoederen nader toegelicht. In 2023 zijn in het kader van groot onderhoud de standaard werkzaamheden uitgevoerd zoals baggeren watergangen, herstel van Halfverharding en het herstellen van oeverbeschoeiing, gemaakt van takkenbossen.

Essentaksterfte

In 2023 is begonnen met de herplant van bospercelen, dit strekt zich uit naar 2024.

Ontwikkeling

Programma Kwaliteitsimpuls Recreatiegebieden

De laatste uitvoeringsprojecten van het programma zijn in 2022 afgerond. Begin 2023 is de eindverantwoording voor de SGG-subsidie door de gemeente Bodegraven-Reeuwijk ingediend. Daarmee is het programma volledig afgerond. In 2023 zijn de hindernisbaan Gouwebos en de bootcamp Krimpenerhout als projecten uit het programma feestelijk geopend.

Ontwikkelagenda 'Groen voor iedereen'

Het programmaplan 'Groen voor Iedereen' is begin 2022 in werking getreden. In 2023 zijn in het kader van het programma de projecten "toekomstperspectief Oostpolder", 'handelingskader klimaatadaptatie' en 'ontwikkelen online platform' afgerond. Qua uitvoering is een eerste ronde uitvoeringsmaatregelen voor het verbeteren van de biodiversiteit gerealiseerd. In de gebieden zijn routes en voorzieningen voor mensen met een beperking aangelegd. Deze routes genaamd 'Groen voor iedereen' zijn kleinere rondjes, goed begaanbaar voor bijvoorbeeld rolstoelgebruikers en zijn er in de gebieden meerdere mogelijkheden gecreëerd om tussendoor uit te rusten.

Financiële samenvatting

Exploitatieresultaat

Bij de Najaarsrapportage werd rekening gehouden met een overschot van € 483.100.

Dit voordelige saldo was met name te danken aan hogere pachten (€ 30k), éénmalige baten uit optierechten (solar carports € 40k), verkopen grond (€ 50k) en de rentebaten van € 245k.

Het voordelige saldo 2023 is uiteindelijk uitgekomen op circa € 702.000.

De toename van het overschot met € 219k wordt veroorzaakt door de volgende posten:

- Lagere lasten uit bedrijfsvoering € 36k;
- Hogere overige baten (met name grondverkoop) € 53k;
- Hogere bijdrage Provincie (inflatiecompensatie) € 60k;
- Vrijval subsidiekredieten Kwaliteitsimpuls € 26k;
- Hogere rentebaten (rente vergoeding is doorgestegen naar 4%) € 44k;

Totaal hogere baten € 183.

Per saldo een toename van het overschot met € 219k.

In de programmaverantwoording van het jaarverslag wordt nader ingegaan op de bereikte resultaten per deelproduct.

Vermogen

Het eigen vermogen per 31-12-2023 bedraagt € 10,6 mln. voor resultaatbestemming 2023.

Dit saldo bestaat uit de algemene reserve voor een bedrag van € 2,5 mln. en voor € 8,1 mln. uit de bestemmingsreserves.

In hoofdstuk 5 onder toelichting op de balans worden de toevoegingen en onttrekkingen nader toegelicht.

Resultaatbestemming en toekomstperspectief

Wij stellen voor om het overschot van € 702.802 toe te voegen aan de nog te vormen egalisereserve provinciale bijdrage. Daarnaast vanuit de algemene reserve een bedrag van € 400.000 toe te voegen aan dezelfde egalisereserve provinciale bijdrage.

Vanaf 2026 vervalt de boekjaarsubsidie. Deze wordt vervangen door de nieuwe subsidieregeling beheer recreatiegebieden. Uitgaande van het slechtste scenario betekent dit voor Groenalliantie een teruggang in de provinciale bijdrage van ruim € 1,1 mln.

Met het vormen van een egalisereserve provinciale bijdrage van gelijke omvang is in ieder geval het risico afgedekt van het eerste begrotingsjaar (2026) waarin de verwachte terugval van de provinciale bijdrage wordt voorzien.

Daarnaast speelt de herijking van het Terreinbeheermodel (TBM). De verwachting is dat de herijking (met name voor bos en asfalt) de indices die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd in de begroting fors zullen overstijgen. Dit heeft een mogelijke verdere verhoging van de dotatie aan de voorziening groot onderhoud tot gevolg.

Verder moet nog rekening gehouden worden met een toevoeging aan de provinciale reserve vanuit de overschotten 2022 (€ 99.941) en 2023 (raming € 350.000).

Voor deze reserveringen wordt bij de Provincie een voorstel ingediend om deze ook te mogen inzetten voor de verwachte teruggang van de provinciale bijdrage.

2. Leeswijzer

In deze jaarstukken wordt inzicht gegeven in de voortgang van het realiseren van de doelen en prestaties uit de Programmabegroting 2023 en de Najaarsrapportage 2023. Daarnaast wordt inzicht geboden in de realisatie van additionele projecten (kredieten). In de tabellen zijn de realisatiecijfers over het jaar 2023 opgenomen. De lasten en de baten zijn gepresenteerd als positieve bedragen in hele euro's. Zover niet anders vermeld zijn alle resultaten incidenteel.

De jaarstukken zijn opgesteld naar de eisen die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) daaraan stelt. In de bestuurlijke samenvatting (hoofdstuk 1) is op hoofdlijnen ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten in 2023. In hoofdstuk 3 is de programmaverantwoording opgenomen. Hierin worden de doelen en prestaties toegelicht door beantwoording van de drie W-vragen:

1. Wat hebben we bereikt?
2. Wat hebben we gedaan?
3. Wat heeft het gekost?

Hoofdstuk 4 wordt daarna ingaan op de volgens het BBV verplichte en voor het schap relevante paragrafen, te weten:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Grondbeleid
- Bedrijfsvoering

Hoofdstuk 5 bevat de jaarrekening 2023 met daarin de waarderingsgrondslagen, de balans per 31 december 2023 met toelichting en het overzicht van baten en lasten met toelichting.

Tevens is in hoofdstuk 5 de aanvullende (wettelijke verplichte) informatie opgenomen.

3. Programmaverantwoording

De programmaverantwoording is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Gebiedsbeheer
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Plannen maken
- Overhead
- Algemene dekkingsmiddelen
- Projecten (kredieten)
- Mutaties reserves
- Wat heeft het gekost

In dit hoofdstuk wordt per onderdeel een toelichting gegeven op de gerealiseerde doelen, de gevolgde aanpak en de kosten hiervan.

3.1 Gebiedsbeheer

Wat hebben we bereikt?

De natuur- en recreatiegebieden vallend binnen de gemeenschappelijke regeling zijn onderhouden conform het principe 'schoon, heel en veilig' voor een optimaal gebruik door de bezoekers. Onder het beheer van de gebieden vallen tevens diverse exploitaties, die bijdragen aan de recreatieve kwaliteit. De bereikte resultaten en uitgevoerde activiteiten zijn hierna volgend toegelicht.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

Het beheer, onderhoud en de exploitatie van de gebieden is gerealiseerd door middel van de volgende producten:

1. Terreinbeheer
2. Economisch beheer
3. Regelgeving & handhaving
4. Communicatie

Ad.1 Terreinbeheer

Het product gebiedsbeheer betreft het doen onderhouden van de natuur- en recreatiegebieden en de daarbij behorende beheertaken. De basis voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden is beschreven in het terreinbeheermodel (TBM). Dit model is opgebouwd uit doeltypen met specifieke recreatieve doelen en maatregelen gerelateerd aan marktconforme normprijzen per doeltipe. Continue evaluatie van de onderhoudswerkzaamheden draagt bij aan het voortdurend actualiseren van het terreinbeheermodel en het beheersbaar houden van zowel de te treffen onderhoudsmaatregelen als de kosten. Bij grote afwijkingen leidt deze evaluatie tot een voorstel tot begrotingsaanpassing.

Ten behoeve van de werkzaamheden voor het groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van een jaarlijks geactualiseerde meerjarige onderhoudsprognose. Op basis hiervan wordt ter egaliseratie van kosten een voorziening getroffen. Met behulp van het uitvoeren van diverse inspecties, wordt de staat van het beoogde groot onderhoud getoetst. De bevindingen uit deze voortdurende

evaluatie worden verwerkt alvorens de werkzaamheden worden uitgevoerd. Jaarlijks worden de geplande lasten, de dotatie aan de voorziening groot onderhoud en de werkelijke kosten gemonitord.

Het product terreinbeheer bestaat verder uit:

- Het inventariseren en selecteren van partijen die in staat zijn om (een deel van het) natuur-en recreatieschap te onderhouden (het samenstellen van de onderhoudsbestekken en het aanbestedingsproces). In het aanbestedingsproces is de mogelijkheid tot SROI-trajecten (Social Return on Investment) gewaarborgd;
- maken van afspraken met maatschappelijke partijen, vrijwilligers e.d.

Regulier Onderhoud

De geplande werkzaamheden Regulier Onderhoud 2023 zijn binnen het beschikbare budget uitgevoerd.

Ingroeiregeling

Deze regeling is ook in 2023 gedeeltelijk van toepassing geweest om de beheerlasten ten gevolge van nieuwe investeringen voortvloeiend uit de kwaliteitsimpuls op te vangen.

Bosbeheer

De boswerkzaamheden die vanwege vertraagde vergunningverlening waren uitgesteld zijn in 2023 uitgevoerd en afgerond onder gunstige omstandigheden.

In 2022 zijn de voorgenomen werkzaamheden in het Goudse Hout vanwege de vergunningverlening doorgeschoven naar 2023. Met deze eindkap zijn de laatste dode en aangetaste essen uit het Goudse Hout verwijderd. Voorgenomen herplant in het voorjaar van 2024.

Het uitmaaien van eerder aangeplante verjonging ten gevolge van de essenkap is in alle gebieden in 2023 voortgezet.

Samenwerking Promen

Met ingang van januari 2023 is de samenwerking met Promen gecontinueerd. Het doel is om jonge mensen met een arbeidsbeperking werkzaamheden te laten uitvoeren in de recreatiegebieden. Eind 2023 is het hygiënebestek opnieuw aanbesteed en opnieuw aan Promen gegund.

De nieuwe aanbesteding heeft geleid tot een forsere meerprijs van circa € 100.000.

Gebiedsdeel Reeuwijkse Plassen

- De reguliere onderhoudsbestekken van de Reeuwijkse Plassen, zoals het hygiëne bestek en het gras en water bestek zijn naar behoren uitgevoerd.
- De eikenprocessierups is ook in 2023 bestreden in de diverse deelgebieden, bestrijding via de zuigmethode op die plaatsen waar veel publiek komt.
- De bestrijding van de invasieve exoot de Japanse Duizendknoop is voortgezet. Hiervoor is opnieuw de stroommethode toegepast. Deze behandeling begint vruchten af te werpen.

Gebiedsdeel Krimpenerwaard

- De reguliere onderhoudsbestekken van de Krimpenerwaard, zoals het hygiëne bestek en het gras en water bestek zijn volgens afspraak uitgevoerd.
- Het kano en wandel routenetwerk is geïnspecteerd en zijn de vastgestelde gebreken hersteld.

- Voor de bestrijding van de invasieve exoot “de springbalseming” is de methode intensief maaibeheer en het volledig uit de grond trekken van de plant toegepast. Het beheer is erop gericht om verder verspreiding te voorkomen.
De Japanse duizendknoop wordt ook in de Krimpenerwaard bestreden met de stroommethode.

Het jaar 2023 kenmerkte zich door veel regenval in voor- en najaar, dit lijkt een trend die verband houdt met het klimaat. De combinatie van waterverzadigde bodems en stormachtige weersomstandigheden zorgen voor instabiliteit van de bosopstanden met toenemend risico op windworp.

Door het beheer wordt verder gesignaleerd dat op veel plaatsen slootoevers instabiel worden door kanterosie veroorzaakt door het voorkomen van muskusratten en Amerikaanse rivierkreeften. Ook de waterkwaliteit speelt vermoedelijk een rol bij de aantasting van de oevers. Door de combinatie van deze factoren zijn binnen afzienbare tijd herstelmaatregelen in de vorm van onderwaterbeschoeiing noodzakelijk.

Groot Onderhoud

De dotatie bedraagt in 2023 € 970.000. De uitgaven voor groot onderhoud hebben een omvang van € 818.380 en zijn verantwoord op de voorziening groot onderhoud. Zie hiervoor ook de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.

Ad.2 Economisch beheer

Beheer exploitaties

Het beheer van exploitaties heeft betrekking op het aangaan van overeenkomsten met derden gericht op de exploitatie en/of het gebruik van schapsgronden en –opstallen (passend binnen de huidige ambities van het natuur- en recreatieschap), alsmede het actief administratief, financieel, juridisch en relationeel beheren van deze overeenkomsten.

Van de bestaande contracten is voortdurend gemonitord of het gebruik nog in overeenstemming was met de vastgelegde afspraken. Eventuele wijzigingen daarin (al dan niet op verzoek) zijn actief verwerkt. De contractueel afgesproken financiële tegenprestatie is geactualiseerd en er is zorg gedragen voor de inning hiervan.

De opbrengsten uit pacht, huur en verkoop zijn in 2023 € 540.886,-. Er is sprake van een stijging uit huur en pachtinkomsten van € 25.271,- ten opzichte van 2022. De verkoop van gronden heeft een totale opbrengst van € 47.346,- opgeleverd. Het betreft de percelen gelegen aan:

Wilhelminakade 92 en 94 te Waddinxveen (€25.446)

Oudeweg 1C te Reeuwijk (€13.500)

Vlietdijk 16 te Reeuwijk (€ 8.400)

Daarnaast zijn de huur- en erfpachtcontracten in 2023 geïndexeerd. Aangezien elk contract aparte afspraken kent ten aanzien van de indexering; zijn bijna alle contracten onderhevig aan de wijziging van het Consumentenprijs indexcijfer (CPI index Alle Huishoudens). De CPI-indexcijfers waren in 2023 aanzienlijk hoger dan het jaar ervoor (jaargemiddelde 10,00 %, uitschieters naar 14,5%).

In 2023 zijn een aantal overeenkomsten gesloten, bijvoorbeeld ten behoeve van de volgende zaken:

1. Aankoop perceel fietspad achter Platteweg te Reeuwijk;
2. Verkoop perceel dijktafud aan het Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard voor project KIJK;
3. Verkoop perceel grond naast De Noord 54 te Krimpen aan de Lek;
4. Verkoop perceel grond achter Platteweg 26C te Reeuwijk;
5. Vestigen zakelijk recht van opstal voor de realisatie van een toegangsbrug te Krimpen aan den IJssel.

Didam-arrest

De Hoge Raad heeft in november 2021 in het Didam-arrest bekrachtigd dat een overheidsorganisatie bij het aangaan van privaatrechtelijke overeenkomsten, alle (potentiële) gegadigden een gelijke kans moet bieden. Dit volgt uit het zogeheten gelijkheidsbeginsel. Groenalliantie is als overheidsorganisatie verplicht dit gelijkheidsbeginsel na te leven. Het recreatieschap wil een transparant en uniform proces hanteren voor de verkoop en ingebruikgeving van grond en gebouwen. Op de website van Groenalliantie is een aparte pagina gekomen waarin grondtransacties en ingebruikgevingen zijn gepubliceerd.

Aflopende pachtovereenkomsten zijn ook conform het Didam-arrest vernieuwd. Alle contracten welke onderhands zijn aangegaan en zijn gepubliceerd via de website van Groenalliantie. Alle contracten die openbaar zijn aanbesteed, zijn in 2023 voorbereid. In het eerste kwartaal 2024 worden deze kavels online aangeboden via www.pachtgrond.nu.

Beheer grondposities

Het beheer van grondposities betrof het actief beheer van de grondpositie (gronden en opstallen binnen het werkingsgebied), zodanig dat dit bijdroeg aan de lange termijn strategie van Groenalliantie. Het resultaat hiervan is dat voldaan is aan de rechten en plichten die het bezit van grond met zich meebrengt. Hieronder valt ook het afstoten van posities die geen recreatief belang dienen, alsmede het verwerven van gronden die van belang kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen van Groenalliantie. Er is één perceel aangekocht in het Goudse Hout voor een symbolisch bedrag. Voor komend jaar zijn hier ook nog geen plannen voor.

Oppervlakte	01-01-2023	31-12-2023	Toelichting mutatie:
Totaal (ha)	775,72	775,24	Verkoop percelen 0.41.91 ha Aankoop percelen 0.05.80

Deze tabel betreft de grondpositie. Hierin zijn niet meegenomen de gronden die het schap op basis van persoonlijke overeenkomsten (o.a. huur) in gebruik en onderhoud heeft.

Ad.3 Regelgeving & handhaving

Regelgeving & handhaving bestaat uit de volgende onderdelen:

- Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen;
- Toezicht en handhaving.

Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

De gebieden van Groenalliantie kunnen gebruikt worden voor recreatieve doeleinden door individuen en door groepen. Voor beide vormen van gebruik gelden spelregels. Wanneer een gebruiker of organisatie een bepaalde activiteit wil uitvoeren binnen het beheergebied van Groenalliantie, vraagt deze hiervoor toestemming aan Staatsbosbeheer. Hierbij vindt toetsing plaats aan de doelstellingen in de gemeenschappelijke regeling en aan de belangen van de openbare orde en veiligheid (in samenwerking met de betreffende gemeente). Toestemmingen worden vanuit de eigenstandige privaatrechtelijke bevoegdheid van Groenalliantie verstrekt.

Toeziicht en Handhaving

Toeziicht en Handhaving (T&H) bestaat uit de onderdelen gastheerschap, handhaving en de regierol bij samenwerking. De invulling van de drie onderdelen leidt tot een compleet palet van activiteiten op de doelstelling schoon, heel en veilig in een gebied. Dit palet wordt ingevuld op basis van de aard en het gebruik van het gebied.

Basisuitgangspunten voor de inzet van T&H zijn:

- De veiligheid van de gebruikers van de gebieden zo goed mogelijk waarborgen;
- De eigendommen van het schap schoon, heel en veilig te houden.

De inzet vindt primair plaats op daadwerkelijke handhaving. Hiermee wordt prioriteit gegeven aan de veiligheid van de recreant en worden andere zaken alleen aangepakt als er voldoende beschikbare capaciteit en middelen voorhanden zijn.

Algemene ontwikkelingen

Corona speelde in 2023 geen rol meer. De bezoekers zijn echter in grote getale blijven komen. De warme zomer heeft grote aantallen bezoekers naar de gebieden gelokt waarmee opnieuw duidelijk werd dat de gebieden in een grote behoefte voorzien. Door de BOA is in samenwerking met het Beheerteam voortdurend getracht om de aanwezigheid van de grote bezoekersaantallen van de gebieden in goede banen te leiden. Hierbij zijn steeds de regelgeving en adviezen van o.a. de Veiligheidsregio Hollands Midden als leidraad gebruikt. Ook is door de BOA nadrukkelijk de samenwerking gezocht met de plaatselijke politie en BOA's van de deelnemende gemeenten, hetgeen er mede voor gezorgd heeft dat er ondanks de tot op heden voortdurende drukte, zich geen grote problemen hebben voorgedaan.

Hondenbeleid en hondenuitlaatservices

Naleving van het nieuwe hondenbeleid vertoont een wisselend beeld.

De regulering via de Hondenuitlaat-services verloopt goed en de afspraken worden nagekomen. Dat geldt ook voor de jachthondentrainingen. Ook het aanlijngedod in de daarvoor bestemde gebieden wordt over het algemeen goed nageleefd.

Een punt van zorg blijft wel het veelvuldig los laten lopen van honden in verboden gebied zoals de stranden en recreatieweiden bij de diverse zwemgelegenheden. De praktijk is hier weerbarstig en vraagt blijvend veel aandacht; surveillance en handhaving zijn hier vooralsnog de enige remedie.

Blauwalg

Tijdens de warme periodes stak ook in 2023 blauwalg weer de kop op.

Al vrij vroeg in het seizoen leidde dat tot ontrading om de zwemplas in het Krimpenerhout te gebruiken. De surfplas in het Reeuwijkse Hout had minder last van blauwalg.

Voor het Krimpenerhout is in verband met met deze problematiek veel overleg met het Waterschap.

Het komend seizoen wordt met een hoger peil het voorjaar ingegaan. Verwacht wordt dat door een groter watervolume het optreden van blauwalg wordt vertraagd.

Afval

Afvaldumpingen van de meest uiteenlopende zaken blijven voorkomen en vergen af en toe een forse inspanning om de terreinen schoon en netjes te houden. Het achterlaten van gebruikte lachgaspatronen is toegenomen. De BOA zorgt voor afvoer naar de daartoe bestemde plaatsen. De vrees bestaat dat dumpingen zullen toenemen naarmate de drempels bij innamepunten worden verhoogd.

Jaarwisseling

De jaarwisseling '23-'24 is relatief rustig verlopen, mede dankzij het slechte weer. Wel zijn 11 prullenbakken opgeblazen.

Extra BOA

In 2023 was vanwege het vertrek van de BOA enige tijd sprake van een vacature.

Deze leemte is gevuld met extra inzet van collega's vanuit Rottemeren. Ook door de beheerders is extra inspanning en toezicht uitgeoefend in het hoogseizoen. De vacature is inmiddels opgevuld. In 2024 is voorzien in verdere opschaling van het toezicht.

In december is een relatief grote handhavingsactie georganiseerd in het Krimpenerhout ondersteund door politie, gemeentelijke Boa's en extra Boa's uit andere recreatieschappen.

Er is gecontroleerd op regels met betrekking tot honden, fietsen op voetpaden, bromfietsen op het fietspad en snelheid.

Ad.4 Communicatie

Voor de positionering van de beheergebieden van de Groenalliantie is een veelheid aan communicatie-instrumenten ingezet. Voorbeelden hiervan zijn persberichten, digitale media en foldermateriaal. Ontwikkelingen voortkomend uit de kwaliteitsimpuls en de afronding daarvan, maar ook werkzaamheden door (groot) onderhoud zijn in de regio onder de aandacht gebracht. In het afgelopen jaar is de website van Groenalliantie gebruiksvriendelijker gemaakt en de informatie is bijgewerkt. Ook is er in 2023 een 'Achter de Schermen' uitgebracht om de stakeholders te informeren over de diverse ontwikkelingen.

Verder zijn in de zomer van 2023 zowel de hindernisbaan in het Gouwebos als de bootcamp in de Krimpenerhout officieel geopend.

Wat heeft het gekost?

Gebiedsbeheer	Lasten			
	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023
Personeel	953.561	903.800	877.000	885.278
Materieel	2.072.502	2.191.100	2.197.700	2.176.156
Totaal Gebiedsbeheer	3.026.063	3.094.900	3.074.700	3.061.434

De personeelslasten (Dienstverlening SBB) zijn € 7k hoger uitgevallen.

In paragraaf 4.5 is een nadere analyse opgenomen van de bedrijfsvoering.

De materiele lasten zijn € 21k lager uitgevallen. Het budget voor regulier onderhoud is niet volledig benut doordat niet volledig aanspraak is gemaakt op de ingroeieregeling.

Gebiedsbeheer	Baten			
	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023
Subsidies natuurbeheer	8.640	7.200	7.200	8.010
Huren en pachten	479.827	460.000	490.000	493.540
Vergunningen, Ontheffingen en Toestemmingen	4.918	5.000	6.300	6.985
Diverse lasten en baten	21.123	7.300	60.200	111.688
Totaal Gebiedsbeheer	514.508	479.500	563.700	620.224

De stijging van de baten kunnen worden toegeschreven aan met name de grondverkopen (€ 48k).

3.2 Maatschappelijke betrokkenheid

Wat hebben we bereikt?

Bij het aanbesteden en laten uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden proberen we zo goed als mogelijk onze maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen door:

- Het inventariseren en selecteren van partijen die in staat zijn om (een deel van het) natuur- en recreatieschap te onderhouden (het samenstellen van de onderhoudsbestekken en het aanbestedingsproces). In het aanbestedingsproces wordt aandacht besteed aan mogelijke SROI-trajecten (social return on investment);
- Maken van afspraken met maatschappelijke partijen, vrijwilligers e.d.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

Samenwerking Promen:

Met ingang van januari 2023 is de samenwerking met Promen gecontinueerd. Het doel is om jonge mensen met een arbeidsbeperking werkzaamheden te laten uitvoeren in de recreatiegebieden. Eind 2023 is het hygiënebestek opnieuw aanbesteed en opnieuw aan Promen gegund. Daarnaast is ook een samenwerking aangegaan met Binnenwerk.

Gebiedsbeheer	Lasten			
	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023
Vrijwilligers en actief burgerschap	19.380	41.700	47.000	52.436
Personeel	19.380	41.700	47.000	52.436
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	19.380	41.700	47.000	52.436

In 2023 is ook gebruik gemaakt van de inzet van de mensen van Binnenwerk. Dit heeft geleid tot meer begeleidingsuren.

3.3 Plannen maken

Wat hebben we bereikt?

Het bestuur is geadviseerd over de implementatie van mogelijke nieuwe ontwikkelingen die passen binnen de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling en die een recreatieve meerwaarde opleveren en/of de natuurwaarde versterken.

De belangrijkste ontwikkelingen worden hierna toegelicht.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

Planvorming & gebiedsontwikkeling

In overleg met alle betrokkenen wordt een gemeenschappelijk kader geboden op de gewenste ontwikkeling in het werkingsgebied van het schap, aansluitend op de ambitie van het bestuur, de vraag van de recreant (leefstijlen) en het aanbod (positionering van het specifieke gebied). Tevens worden alle voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden gedaan die noodzakelijk zijn om (een deel) van het gebied te (her)ontwikkelen conform de ambitie van het bestuur. Hiermee wordt samen met de omgeving van het schap ingespeeld op actuele trends en ontwikkelingen.

Programma Groen voor iedereen Recreatiegebieden

In 2022 is het Ontwikkelplan 2030 en de Investeringsagenda 2021-2025 als uitgangspunt gebruikt om een programmaplan op te stellen waarin voor het programma de componenten financiën, organisatie, planning, communicatie, kwaliteit en risico's zijn beschreven. Voor de planvorming en gebiedsontwikkeling zijn de programmadoelen bewaakt en binnengekomen initiatieven van derden gewogen. Op hoger schaalniveau wordt samen met de ambtelijke vertegenwoordiging van de gemeenten de langetermijnvisie van Groenalliantie meegenomen in dagelijkse gang van zaken.

Overige ontwikkelingen

In maart 2023 is een informatiebijeenkomst georganiseerd om de eerste resultaten uit het haalbaarheidsonderzoek voor verblijfsrecreatie in de Krimpenerhout te presenteren. Mede door de inzichten opgehaald tijdens de sessie is er besloten om het projectteam decharge te verlenen en de initiatieffase af te sluiten.

Begin van 2023 is de aanbesteding voor de Solar Carports succesvol geweest. In mei 2023 heeft DSG als winnende partij de optie op opstalrecht verkregen. Deze partij heeft twee jaar de tijd om te voldaan aan de eisen uit de aanbesteding om dit om te zetten in een definitief recht van opstal, waaronder het verkrijgen van de vergunningen en het afsluiten van een contract met een burgercoöperatie.

In 2023 is naar aanleiding van een vraag van een ondernemer onderzocht of bij de surfplas van de Krimpenerhout een aanbesteding gestart kon worden om een uitgiftepunt voor een hapje en een drankje uit te geven. Naar aanleiding van dit onderzoek is geadviseerd om hier geen aanbesteding voor te starten omdat de kosten niet opwegen tegen de baten. Aangezien strandhoreca wel is opgenomen in het Ontwikkelplan wordt dit opnieuw bekijken bij de herijking van de Investeringsagenda voor 2026-2030.

Wat heeft het gekost?

Gebiedsbeheer	Lasten			
	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023
Plan- en projectvoorbereiding	79.465	182.500	94.000	63.059
Personeel	79.465	182.500	94.000	63.059
Totaal Plannen maken	79.465	182.500	94.000	63.059

Ook in 2023 is van het algemene budget minder gebruik gemaakt omdat de focus heeft gelegen op het Ontwikkelplan en het project 'Groen voor iedereen'.

3.4 Overhead**Wat hebben we bereikt?**

Kwalitatief hoogwaardige bestuurlijke en juridische advisering aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur, over ten minste de volgende aandachtsgebieden:

- lopende zaken, beleid, ontwikkelingen en toekomst van het schap;
- nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving die van invloed zijn op het schap;
- financieel beleid, begroting en verantwoording.

Daarbij is rekening gehouden met wat er speelt op de betreffende beleidsvelden en met het netwerk binnen en buiten het schap. Dit netwerk bestaat uit schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat, natuur- en milieuorganisaties en stakeholders in het schapsgebied.

Tevens het voorbereiden van bestuursvergaderingen inclusief een verslaglegging van bestuursvergaderingen en het zorgdragen voor het uitvoeren van de actiepunten.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

De ondersteuning van het Dagelijks en het Algemeen Bestuur vond plaats door het leveren van de volgende producten:

1. Bestuursproducten
2. Juridische ondersteuning en advisering
3. Financiën

Ad.1 Bestuursproducten

De Bestuursproducten omvatten:

- Het voorbereiden en plannen van bestuursvergaderingen;
- Het verslagleggen van bestuursvergaderingen en het (laten) uitvoeren wat afgesproken is;
- Het signaleren van knelpunten in de uitvoering en het aandragen van oplossingen;
- Eerste aanspreekpunt zijn voor schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat en stakeholders voor alle zaken/ projecten die in schapsverband spelen;
- Het vertegenwoordigen van de schapsbesturen in ambtelijke en bestuurlijke netwerken en gremia van de deelnemers;
- De eindtoets op bestuursvoorstellen;
- Het opstellen en uitvoeren van additionele opdrachten en beleidsadviezen waarmee het bestuur in staat wordt gesteld om richting en middelen vast te stellen.

Het Dagelijks Bestuur heeft in 2023 zes keer vergaderd, waarvan één schriftelijke ronde en het Algemeen Bestuur vier keer.

De gebiedsadviescommissie heeft in 2023 twee keer vergaderd. De inbreng van de gebiedsadviescommissies is gevraagd voor advies op een aantal voorstellen.

Ad.2 Juridische ondersteuning en advisering

Dit product heeft betrekking op de (algemene) juridische advisering op het gebied van publiek- en privaatrecht en het implementeren, toepassen en evalueren van wet- en regelgeving relevant voor de gemeenschappelijke regeling (Wet gemeenschappelijke regelingen en Algemene wet bestuursrecht). Ook het behandelen van bezwaar- en beroepzaken en zaken op grond van de WOO (Wet open overheid) en Wet Bibob (Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur), behoren tot de juridische ondersteuning en advisering.

Ad.3 Financiën

In het kader van de financiële ondersteuning zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Verzorgen van de financiële administratie van de gemeenschappelijke regeling: tijdige en systematische vastlegging van baten, lasten en in- en uitgaande geldstromen;
- Incasseren van gelden als gevolg van verkoop, heffing en/of in privaatrechtelijke overeenkomsten overeengekomen vergoedingen;
- Uitvoeren van de interne controle gericht op getrouwheid en rechtmatigheid op financieel gebied, waarbij de nadruk ligt op 'inkoop en aanbestedingen', het betalingsverkeer en de volledigheid van huur- en erfpachtopbrengsten;
- Toetsen van bestuursvoorstellen op incidentele en/of structurele financiële consequenties;
- Het voeren van periodieke budgetgesprekken met budgethouders en projectleiders;
- opstellen van de planning & control producten, zoals begroting, najaarsrapportage en jaarstukken;
- Begeleiden van de werkzaamheden van de accountant (interim controle, subsidie-controles, jaarrekeningcontrole);
- Werkzaamheden in het kader van de vennootschapsbelastingplicht.

Wat heeft het gekost?

Gebiedsbeheer	Lasten			
	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023
Personeel	208.751	207.000	201.700	201.904
Materieel	1.862	18.000	2.500	1.410
Totaal Bestuurlijke diensten	210.613	225.000	204.200	203.314
Personeel	211.320	137.900	174.600	172.852
Materieel	7.767	18.000	33.000	46.688
Totaal Financiële diensten	219.087	155.900	207.600	219.540
Personeel	6.861	21.500	17.100	10.240
Materieel	0	900	900	0
Totaal Juridische diensten	6.861	22.400	18.000	10.240
Totaal ondersteuning	436.561	403.300	429.800	433.094

De totale overheadlasten zijn circa € 3k hoger uitgevallen dan begroot.

De overschrijding van de materiele lasten bij Financiële diensten heeft te maken met extra ondersteuning voor de invoering van de rechtmatigheidsparagraaf en overloop accountantskosten 2022.

De inzet van de Juridische afdeling is grotendeels vraag gestuurd waardoor de inzet per jaar kan fluctueren.

3.5 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten en de boekjaarsubsidie van de Provincie Zuid-Holland. Door de Provincie is in 2023 een extra bijdrage in de vorm van een inflatiecorrectie toegekend. Ten opzichte van de initiële boekjaarsubsidie betekent dit een verhoging van afgerond € 96.000.

Recreatieschap Groenalliantie Algemene middelen	Realisatie 2023		Begroting 2023		Realisatie 2022	
Totaal deelnemersbijdragen	1.706.300	49%	1.706.300	51%	1.654.700	50%
Totaal provinciale bijdrage	1.741.230	51%	1.644.685	49%	1.644.685	50%
Totaal algemene middelen	3.447.530		3.350.985		3.299.385	

Deelnemersbijdragen

Met ingang van het begrotingsjaar 2022 - bij gelijkblijvende omstandigheden en ongewijzigd beleid - is besloten over te gaan tot een uniformering van de berekening van de deelnemersbijdragen per werkgebied, waarbij het bepaalde in artikel 33, lid 2 ad a van de gemeenschappelijke regeling voor het werkgebied Reeuwijkse Plassen e.o. ook gaat gelden voor het werkgebied Krimpenerwaard. Dit betekent een verdeling van het negatieve exploitatiesaldo op basis van het inwoneraantal per gemeente.

Dit heeft geleid tot de volgende verdeling van de deelnemersbijdragen 2023:

Recreatieschap Groenalliantie Deelnemersbijdragen	Realisatie 2023		Begroting 2023		Realisatie 2022	
Gemeente Krimpen a/d IJssel	222.600	13%	222.600	13%	216.200	13%
Gemeente Krimpenerwaard	428.500	25%	428.500	25%	415.300	25%
Gemeente Gouda	557.600	33%	557.600	33%	541.500	33%
Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	267.000	16%	267.000	16%	259.100	16%
Gemeente Waddinxveen	230.600	14%	230.600	14%	222.600	13%
Totaal deelnemersbijdragen	1.706.300		1.706.300		1.654.700	

3.6 Projecten

De projecten (meestal investeringen met maatschappelijk nut) worden gefinancierd uit de reserves van Groenalliantie. Hiertoe wordt een zogenaamd krediet verstrekt. Eventueel ontvangen subsidies vanuit cofinanciering worden hierop in mindering gebracht. De controle op de voortgang van de projecten en de uitputting van de kredieten worden bewaakt in een projectadministratie. In onderstaande tabel zijn de lopende projecten opgenomen. Alleen de projecten die daartoe aanleiding geven worden nader toegelicht.

Tabel overzicht projecten 2023

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m 2022	Uitgaven 2023	Uitgaven t/m 2023	Saldo 31-12-2023
Lopende projecten:					
Totaal Grondinitiatieven Reeuwijkse Hout	35.000	8.008	2.398	10.406	24.594
Totaal Hindernisbaan Gouwebos	127.968	21.873	75.963	97.836	30.132
Totaal Implementatie prio verbindingen	40.000	8.394	3.099	11.493	28.507
Totaal Uitbreiden natuur en recreatiegebied	30.000	8.291	8.614	16.905	13.095
Totaal Uitkijktoren Loetbos	126.360	11.655	7.221	18.876	107.485
Totaal Verkenning horeca Loetbos	40.000	15.971	7.945	23.915	16.085
Totaal Versterking natuur en biodiversiteit	360.000	112.123	17.025	129.148	230.852
Totaal Zonnepanelen Parkeerplaatsen	44.186	7.801	10.325	18.126	26.061
Totaal Mindervalide routes Groenalliantie	84.000	3.755	75.694	79.449	4.552
Totaal Handelingskader klimaat	34.496	1.980	25.314	27.294	7.203
Totaal Onderzoek Brug Gouwebos	17.500		16.038	16.038	1.462
Totaal Verkennen verbetering watersysteem en waterkwaliteit	15.000		3.654	3.654	11.346
Totaal recreantenonderzoek	50.000			0	50.000
Totaal Optimalisatie beheer	473.090		5.141	5.141	467.949
Totaal Kwaliteitsimpuls entree Loetbos	132.600				132.600
Totaal Gemarkeerde wandelroutes	99.450				99.450
Totaal Speelplaats Boveneind Krimpenerhout	53.040				53.040
Totaal Fietsenstalling Goudse Hout	19.500				19.500
Totaal Omvormen speelplezier en verkenning hondenstrand	62.000				62.000
Totaal Revitalisering en uitbreiding bossen	30.000				30.000
Subtotaal	1.874.190	199.849	258.430	458.279	1.415.911
Afgesloten projecten:					
Totaal Kwaliteitsimpuls Goudse Hout Fase 2	421.000	263.859		263.859	157.141
Totaal Herinrichting Elfhoevenstrook	68.000	48.386		48.386	19.614
Totaal Kwaliteitsimpuls Reeuwijkse Hout Fase 2	443.000	384.760		384.760	58.240
Totaal Freerunpark Goudse Hout	112.000	76.387		76.387	35.613
Totaal Wandelverbinding 't Weegje	65.000	49.654		49.654	15.346
Totaal Ontwikkelen online-platform	50.000	6.973	23.390	30.363	19.637
Totaal Sanitaire voorzieningen; realisatie	263.000	215.567	55.725	271.292	-8.292
Totaal Sanitaire voorzieningen; planuitwerking	10.000	10.507		10.507	-507
Totaal Grondverbetering Reeuwijkse Hout	44.362	36.948	0	36.948	7.414
Totaal Toekomstperspectief Oostpolder	30.000	13.042	10.802	23.844	6.157
Totaal Herstel Kunstwerk Goudse Hout	12.000	2.312	6.607	8.919	3.081
Totaal Kanonnetwerkroute waterrecreatie	40.874	5.895		5.895	34.979
Totaal Quickscan betaald parkeren Reeuwijkse Hout	18.000	8.839		8.839	9.161
Totaal Voetpad Lansingh Zuid	45.495	31.132		31.132	14.363
Totaal auteursrecht ecolodge Krimpenerhout	24.351	24.351		24.351	0
Totaal Bootcamp Krimpenerhout	130.172	17.517	117.019	134.535	-4.363
Totaal Ecolodgepark Krimpenerhout	59.000	43.644	11.070	54.714	4.286
Subtotaal	1.836.254	1.239.773	224.612	1.464.385	371.869
Totaal Groenalliantie Midden-Holland	3.710.444	1.439.622	483.042	1.922.664	1.787.780

Van het totaalvolume van de actieve projecten van € 1,9 mln. wordt € 1,1 mln. gedekt uit de reserves en € 0,8 mln. door bijdragen derden (cofinanciering).

Van het bedrag van € 1,1 mln. is per 31 december 2023 € 0,4 mln. gerealiseerd zodat er nog een claim ligt op de reserves van circa € 0,7 mln.

Van de uitgaven per 31-12-2023 van de afgesloten projecten van € 1.464.385 is een bruto bedrag geactiveerd van € 1.153.860 (na aftrek bijdrage derden € 683.462) en € 310.525 via de exploitatie onttrokken aan de reserves.

Het saldo van de afgesloten projecten van € 372k is uiteindelijk niet onttrokken aan de reserves, dan wel verrekend met de bijdragen derden.

Toelichting per project voor zover relevant:

Grondinitiatieven Reeuwijksehout

Beide initiatieven worden nader onderzocht. We zijn in gesprek met de reddingsbrigade en beoordelen hun aangepaste plan intern. Proces voor opstarten overleg met campervereniging en gemeente wordt opgestart.

Hindernisbaan Gouwebos

De Hindernisbaan is opgeleverd en geopend. Subsidieverantwoording is ingediend bij Provincie Zuid Holland.

Implementatie prioritaire verbindingen

Onderdeel van dit project is de verbreding van een fietspad in de Reeuwijkse Hout met een strook halfverharding. Tijdens de technische voorbereiding werd geconstateerd dat er onder het fietspad een belangrijke en kwetsbare gasleiding ligt en dat de berm een hotspot is voor ringslangen in Zuid Holland. De extra eisen die daar uit volgen zouden qua financiën en tijd een grote impact hebben en daarom heeft het bestuur besloten het fietspad niet te verbreden. Dit is gemeld bij de PZH die 50% subsidieert.

Verkennen uitbreiden natuur- en recreatiegebied

Dit plan van aanpak is vastgesteld in de vergadering in oktober 2023. Naar aanleiding daarvan lopen er nu gesprekken met de gemeente Waddinxveen.

Uitkijktoren Loetbos

De aanbesteding is op 15 september afgerond en de omgevingsvergunning is in december ingediend. Realisatie van de toren is gepland 2e kwartaal 2024.

Verkenning Opwaardering Vastgoed/Horeca Loetbos

Naar aanleiding van de besluitvorming is door het projectteam een Programma van Eisen en een aanbestedingsstrategie voorbereid. Dit is in december 2023 door het Dagelijks Bestuur vastgesteld.

Versterken natuur- en biodiversiteit

Project loopt. Verwachting is dat projecten voortvloeiend uit de studie in maart 2024 aan het bestuur ter besluitvorming worden voorgelegd.

Zonnepanelen Parkeerplaatsen

De concessie is gegund en de ondernemer heeft nu 2 jaar de tijd om aan de eisen te voldoen om met het recreatieschap een recht van opstal te vestigen en het park te gaan exploiteren. De partij heeft bodemonderzoeken uitgevoerd en een voorlopig ontwerp opgesteld. Naar verwachting wordt dit voorjaar het definitieve ontwerp voorgelegd en wordt omgevingsvergunning aangevraagd.

Mindervalide routes

Project is halverwege 2023 opgeleverd en in gebruik genomen. Subsidieverantwoording is ingediend bij PZH.

Handelingskader klimaat

In het DB overleg van 11 oktober 2023 stemde het bestuur in met het rapport 'handelingskader klimaatadaptatie'. Genoemd rapport anticipeert op de klimaatverandering en biedt een verzameling van praktische klimaatadaptieve maatregelen die toegepast kunnen worden bij het beheer, het onderhoud en de inrichting van de gebieden van Groenalliantie.

Met betrekking tot de nu al optredende effecten van klimaatwijziging heeft het bestuur in bovengenoemd gevraagd deze effecten uit te werken, zich vertalend in mogelijke acties en kosten. Boven gevraagde uitwerking wordt behandeld in het DB overleg van 28 maart 2024.

Variantenstudie brug Gouwebos

Onderzoek is gestart en de variantenstudie is in oktober 2023 opgeleverd. Tijdens het onderzoek kwam naar voren dat niet is vastgelegd wie de eigenaar van de brug is. Naar verwachting zal Groenalliantie het eigenaarschap op zich nemen. Ook kwam naar voren dat de Provincie Zuid-Holland en de gemeente Waddinxveen een snelfietsroute door het Gouwebos heeft gepland. De brug is onderdeel van deze route. Dat houdt in dat de brug breder dient te worden. Nadere afspraken met provincie en gemeente Waddinxveen over de financiering van deze extra eis moeten worden gemaakt en dit valt buiten de scope van dit project.

Verkennen verbetering watersysteem en waterkwaliteit

De verkenning wordt in samenspraak met het hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard én het hoogheemraadschap Rijnland opgesteld. Verwachting is dat de studie in het DB overleg van 4 juli 2024 wordt ingebracht.

Recreantenonderzoek

Er wordt onderzocht hoe met sensoren in een gebied een nauwkeurig beeld van de bezoekersaantallen kan worden gegenereerd.

Nieuwe projecten:

Optimalisatie beheer

In november 2023 heeft er een werksessie plaatsgevonden om met medewerkers van Staatsbosbeheer te verkennen in welke gebieden maatregelen kunnen worden getroffen om de doeltypen te optimaliseren en daarmee de beheerkosten naar beneden te brengen. De uitkomsten van deze werksessie worden in 2024 voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur.

Kwaliteitsimpuls entree Loetbos

Er is een subsidieaanvraag voor dit project ingediend. De planvorming start zodra de subsidiebeschikking is ontvangen.

Gemarkeerde wandelroutes

Er is een subsidieaanvraag voor dit project ingediend. De planvorming start zodra de subsidiebeschikking is ontvangen.

Speelplaats Boveneind Krimpenerhout

Er is een subsidieaanvraag voor dit project ingediend. De planvorming start zodra de subsidiebeschikking is ontvangen.

Fietsenstalling Goudse Hout

Dit project wordt begin 2024 opgestart.

Omvormen speelpolder en verkenning hondenstrand

Dit project wordt begin 2024 opgestart.

Revitalisering en uitbreiding bossen

Dit project wordt begin 2024 opgestart.

3.7 Mutaties in reserves

	Saldo 31-12-2022	Bestemming resultaat	Toevoegingen via exploitatie	Toevoegingen direct	Onttrekkingen via exploitatie	Onttrekkingen direct	Saldo 31-12-2023
ALGEMENE RESERVE	2.778.412	200.484			27.988	404.824	2.546.084
BESTEMMINGSRESERVES							
Investeringsreserve Groenalliantie	2.911.253			84.524	63.506	425.688	2.506.583
Investeringsreserve Groen voor iedereen	1.102.065				95.772		1.006.293
Reserve kwaliteit impuls recreatiegebieden KW	260.335						260.335
Vervangingsinvesteringen Reserve	805.000		173.000				978.000
Provinciale reserve	336.767			62.526			399.293
Afschrijvingsreserve	2.327.815			683.462	104.609		2.906.668
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	7.743.235	0	173.000	830.512	263.887	425.688	8.057.172
TOTAAL RESERVES	10.521.647	200.484	173.000	830.512	291.875	830.512	10.603.256

Het eigen vermogen per 31-12-2023 bedraagt € 10,6 mln. voor resultaatbestemming 2023.

Dit saldo bestaat uit de algemene reserve voor een bedrag van € 2,5 mln. en voor € 8,1 mln. uit de bestemmingsreserves.

In hoofdstuk 5 onder toelichting op de balans worden de toevoegingen en onttrekkingen nader toegelicht.

Resultaatbestemming en toekomstperspectief

Het bestuur stelt voor om het overschot van € 702.802 toe te voegen aan de nog te vormen egaliseringsreserve provinciale bijdrage. Daarnaast vanuit de algemene reserve een bedrag van € 400.000 toe te voegen aan dezelfde egaliseringsreserve provinciale bijdrage.

Vanaf 2026 vervalt de boekjaarsubsidie. Deze wordt vervangen door de nieuwe subsidieregeling beheer recreatiegebieden. Uitgaande van het slechtste scenario betekent dit voor Groenalliantie een teruggang in de provinciale bijdrage van ruim € 1,1 mln.

Met het vormen van een egaliseringsreserve provinciale bijdrage van gelijke omvang is in ieder geval het risico afgedekt van het eerste begrotingsjaar (2026) waarin de verwachte terugval van de provinciale bijdrage wordt voorzien.

Daarnaast speelt de herijking van het Terreinbeheermodel (TBM). De verwachting is dat de herijking (met name voor bos en asfalt) de indices die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd in de begroting nog fors zullen overstijgen. Dit heeft een mogelijke verdere verhoging van de dotatie aan de voorziening groot onderhoud tot gevolg.

Verder moet nog rekening gehouden worden met een toevoeging aan de provinciale reserve vanuit de overschotten 2022 (€ 99.941) en 2023 (raming € 350.000). Voor deze reserveringen wordt bij de Provincie een voorstel ingediend om deze ook te mogen inzetten voor de verwachte teruggang van de provinciale bijdrage.

3.8 Wat heeft het gekost

Programma Instandhouding gebieden	Lasten	
	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023
Personeel	877.000	885.278
Materieel	2.197.700	2.176.156
Totaal Gebiedsbeheer	3.074.700	3.061.434
Personeel	47.000	52.436
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	47.000	52.436
Personeel	94.000	63.059
Totaal Plannen maken	94.000	63.059
Personeel	201.700	201.904
Materieel	2.500	1.410
Totaal Bestuurlijke diensten	204.200	203.314
Personeel	174.600	172.852
Materieel	33.000	46.688
Totaal Financiële diensten	207.600	219.540
Personeel	17.100	10.240
Materieel	900	0
Totaal Juridische diensten	18.000	10.240
Totaal ondersteuning	429.800	433.094
Totaal deelnemersbijdragen	0	0
Onvoorzien	0	0
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.645.500	3.610.022
Totaal kredieten	214.000	320.607
Saldo van baten en lasten	3.859.500	3.930.629
Totaal mutatie reserves	173.000	173.000
Saldo	4.032.500	4.103.629

Baten	Saldo	
	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023
0	0	877.000
563.700	620.224	1.634.000
563.700	620.224	2.511.000
0	0	47.000
0	0	47.000
0	0	94.000
0	0	94.000
0	0	201.700
0	0	2.500
0	0	204.200
0	0	174.600
245.000	288.032	-212.000
245.000	288.032	-37.400
0	0	17.100
0	0	900
0	0	18.000
245.000	288.032	184.800
3.388.300	3.447.530	-3.388.300
0	0	0
4.197.000	4.355.785	-551.500
0	158.771	214.000
4.197.000	4.514.556	-337.500
318.600	291.875	-145.600
4.515.600	4.806.432	-483.100

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd/ingekrompen moet worden.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van de toereikendheid van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden* H / M / L	Impact (meerjarig)
1. Meerjarige dekking begroting na uittreding provincie Zuid-Holland	Financiering exploitatie tekort door uittreding provincie Zuid-Holland vanaf 2026.	€ 1,1 mln.	H	€ 2,2 mln.
2. Renterisico's	De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.	n.v.t.	n.v.t.	€ 0
3. Specifieke risico's op projecten, inkoop, bijdragen derden etc.	In de bedrijfsvoering van het recreatieschap kunnen zich risico's voordoen op specifieke onderdelen. Dit kunnen ook risico's betreffen m.b.t. subsidies.	Niet kwantificeerbaar	L	€ 0

4. Niet gekwantificeerde risico's	Hier wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten.	€ 64.000	n.v.t.	€ 64.000
-----------------------------------	---	----------	--------	----------

De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 80%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 20% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

Risico 1: Meerjarige financiering na uittreding provincie Zuid-Holland

De jaren tot en met 2025 zijn er voor de dekking van de exploitatie van Groenalliantie geen financiële zorgen te verwachten. De financiële continuïteit voor de exploitatie is t/m 2021 voor 100% en daarna t/m 2025 voor 90% geborgd. Van de 10% is echter de helft retour aan de schappen gekomen, onder voorwaarden dit bedrag te gebruiken voor maatregelen doeltypes wijziging en het onderzoeken/inzetten van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en meer vrijwilligers. Door de verhoging van de deelnemersbijdrage in 2022 is het begrotingstekort opgevangen dat met ingang van 2022 ontstaat. De periode na 2025 vraagt naar verwachting om meer keuzes en maatregelen. Vooralsnog gaan wij uit van een lagere bijdrage op jaarbasis van circa € 1,1 mln.

Omdat dit een concreet bedrag is wordt dit risico op 100% gewaardeerd. Voor het begrotingsjaar 2026 dekken wij het tekort van 1,1 mln. uit de egaliseringsreserve provinciale bijdrage zoals voorgesteld bij de resultaatbestemming. Wij verwachten in de 2 jaren na 2026 de begroting weer op orde te hebben, zodat het totale risico voor nu wordt ingeschat op € 2,2 mln.

Risico 4: Niet gekwantificeerde risico's

Hier wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten. Voor dit beleid volgt het schap het rijksbeleid voor gemeenten. Het rijk stelt voor gemeenten de minimale buffer van de algemene reserve op 2% van de som van de structurele inkomsten. Dit bedrag is daarmee het minimaal gewenste/benodigde weerstandsvermogen voor niet gekwantificeerde risico's.

Ratio Weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen wordt berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Rekening houdend met de resterende claims en het voordelig resultaat bedraagt de Algemene Reserve € 3,2 mln. De gekwantificeerde risico's bedragen € 2,3 mln. Daarmee is de ratio van het Weerstandsvermogen ruim 1,4. Dit komt overeen met waarderingscijfer B, ruim voldoende.

Kengetallen BBV

In het BBV (=financiële regelgeving voor gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen) staat dat er in de jaarstukken enkele kengetallen moeten worden opgenomen.

Normen:

Netto schuldquote: < 90% is minst risicovol, 90-130% is neutraal, > 130% is meest risicovol.

Solvabiliteitsratio: > 50% is minst risicovol, 20 - 50% is neutraal, < 20% is meest risicovol.

Structurele exploitatieruimte: evenwicht (0 of positief).

De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
netto schuldquote	-162,0	-122,0	-168,0
solvabiliteitsrisico	82%	79%	82%
structurele exploitatieruimte	14%	0%	5%

Deze kengetallen geven enig inzicht in de financiële positie en de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de organisatie.

De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Een negatieve schuldquote geeft in feite aan dat er per saldo geen sprake is van een schuld.

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het schap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De percentages liggen boven de 50%; minst risicovol.

Het kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit wordt in het kengetal als percentage van de totale baten uitgedrukt. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten. Het percentage is positief, wat betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand, bos of grasland) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande lasten voor meerjarig duurzaam onderhoud.

De geplande lasten van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de voorziening verantwoord.

Elk jaar worden de geplande lasten, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Ieder jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is.

De materiele onttrekkingen aan de voorziening Groot Onderhoud in 2023 bedragen € 638.000. Dit is inclusief de doorgeschoven werkzaamheden uit voorgaande jaren. De begrote materiele

onttrekking voor 2023 was € 438.000. Het verschil tussen de begroting en de werkelijke lasten op basis van de materiele onttrekkingen bedraagt € 200k. In onderstaande tabel staat de analyse.

1.	De beschikbare capaciteit is in 2023 ook ingezet is voor de afronding van een aantal projecten Groot Onderhoud dat doorgeschoven was uit 2021 en 2022 voor in totaal € 223.000: - Bos en Beplanting (€ 69k); - Bruggen (€ 120k); - Steigers (€ 34k).	+ € 223.000
2.	Doorgeschoven werkzaamheden naar 2024: Harde oevers € 34.000	-/- € 34.000
3.	Overige verschuivingen en aanpassingen MJP-cyclus (per saldo).	+ € 11.000

Onderstaande tabel laat het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud zien (inclusief indexering en de personele component) voor de komende jaren.

Meerjarenverloop Voorziening	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Stand voorziening 1 januari	1.747.303	1.898.924	1.682.202	1.382.303	201.549	259.356	498.663	616.474	359.904	94.039
Dotatie	970.000	1.101.000	1.141.740	1.141.740	1.141.740	1.141.740	1.141.740	1.141.740	1.141.740	1.141.740
Onttrekking (incl P en Index)	818.379	1.317.722	1.441.640	2.322.494	1.083.932	902.434	1.023.929	1.398.311	1.407.604	1.163.638
Stand voorziening 31 december	1.898.924	1.682.202	1.382.303	201.549	259.356	498.663	616.474	359.904	94.039	72.141

Voor 2023 is, conform de najaarsrapportage, een extra dotatie toegevoegd van € 24.000 (indexatie van 2,5%).

Voor 2024 is de dotatie opgehoogd met € 155.000, conform de vastgestelde begroting.

Vanaf 2025 wordt een indexatie toegepast van 3,7%, conform brief FKGR Hollands - Midden en uitgangspunten begroting 2025.

Nb: De onttrekking vanaf 2023 inclusief de vanuit 2022 doorgeschoven GO werken.

Vanaf 2033 ontstaat mogelijk een negatief saldo. Dit kan worden voorkomen door t.z.t. de dotatie voor vervangingsinvesteringen met € 123.000 omlaag te brengen en dit bedrag toe te voegen aan de dotatie voorziening groot onderhoud.

Uit een eerdere analyse is gebleken dat de dotatie aan de vervangingsinvesteringreserve met genoemd bedrag omlaag kan.

De meerjarenplanning Groot Onderhoud biedt voor de komende jaren (2023-2032) ook inzicht in de fluctuaties van de geplande lasten. Dit inzicht in de werkvoorraad stelt de organisatie in staat ruim op tijd op de benodigde capaciteit te sturen.

Daarnaast zijn grote delen van dit werk uitbesteed aan derden en wordt goed gekeken of werkzaamheden kunnen worden gebundeld. Deze maatregelen minimaliseren de kans op capaciteitsproblemen.

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden/schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is bij ministeriele regeling vastgesteld op 8,5% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het

jaar. Er is voldaan aan de kasgeldlimiet, aangezien er per saldo geen sprake is van een kortlopende schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's.

De renterisiconorm is voor de Groenalliantie niet van toepassing, aangezien er geen sprake is van opgenomen geldleningen, ook voor de komende 4 jaren zijn geen geldleningen verwacht.

Schatkistbankieren

Bij het schatkistbankieren wordt dagelijks het saldo bij een vastgesteld drempelbedrag overgeboekt op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Omgekeerd kan het saldo ook worden aangevuld ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het schap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten.

Zie verder het overzicht in de toelichting op de balans, onderdeel Schatkistbankieren.

4.4 Grondbeleid

Binnen het bestaande grondbeleid staan de volgende uitgangspunten centraal:

- Grond is een middel en geen doel;
- Bij en met de inzet van grond wordt financiële optimalisatie nagestreefd;
- Bij en met de inzet van grond wordt samenwerking met gebiedspartijen gezocht;
- Hoewel de Groenalliantie zelf geen grond- of opstalexploitaties voert, heeft zij in haar aanpak een actieve houding. Hierbij stuurt zij – in samenwerking met de andere gebiedspartijen – actief op programmering, kostenbeheersing en opbrengstoptimalisatie;
- De Groenalliantie werkt innovatief en extern gericht, zoekt naar nieuwe verbanden en geeft waar mogelijk ruimte aan nieuwe technologieën en duurzame toepassingen;
- De Groenalliantie zet in op risicomanagement dat past bij het specifieke risicoprofiel. Daarbij geldt dat de Groenalliantie in beginsel niet risicodragend deelneemt in gebieds- en vastgoed)ontwikkelingen en niet zelf grond- of opstalexploitaties voert, en
- Bij de inzet van grond en vastgoed werkt het schap transparant en marktconform.

Financieel

Naast het algemene uitgangspunt van financiële optimalisatie is de inzet vooral gericht geweest op het behoud van het huidige niveau van inkomsten in de schapsbegroting.

Oppervlakte	01-01-2023	31-12-2023	Toelichting mutatie:
Totaal (ha)	775,72	775,24	Verkoop percelen 0.41.91 ha Aankoop percelen 0.05.80

4.5 Bedrijfsvoering

Dienstverlening Staatsbosbeheer:

Groenalliantie is een bestuurlijke organisatie en heeft geen eigen personeel in dienst. Uitvoering van de eigen kerntaken vereist derhalve een derde uitvoerende partij. Dit is Staatsbosbeheer. De samenwerking is eind 2018 verlengd tot en met 2025. Bij de samenwerkingsovereenkomst hoort een volmacht- en mandaatlijst.

De personele component van de dienstverlening door Staatsbosbeheer in 2023 blijkt uit de volgende tabel.

Dienstverlening Staatsbosbeheer		
	Gewijzigde Begroting 2023	Realisatie 2023
Deelproducten		
Beheerinformatie	64.600	47.396
Uitvoeren Terreininspecties	83.400	99.372
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	10.000	9.884
Uitvoeren en begeleiding Terreinbeheer	282.200	262.636
Omgevingscommunicatie	149.000	166.847
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	91.200	90.492
Toezicht en Handhaving	176.000	189.263
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	20.600	19.389
Gebiedsbeheer	877.000	885.278
Vrijwilligers en actief burgerschap	47.000	52.436
Maatschappelijke betrokkenheid	47.000	52.436
Voorbereiden programma's en projectmanagement	94.000	63.059
Plannen maken	94.000	63.059
Bestuurlijke diensten	201.700	201.904
Financiële diensten	174.600	172.852
Juridische diensten	17.100	10.240
Ondersteuning	393.400	384.996
Totaal personele lasten	1.411.400	1.385.768

In hoofdstuk 3 zijn bij de diverse deelproducten de afwijkingen nader toegelicht.

Samenvatting

Wij hebben de volgende afrekenmethodiek toegepast voor begrotingsjaar 2023:

1. De standaard dienstverlening te verrekenen op maximaal het totaalbudget bedrijfsvoering incl. goedgekeurd meerwerk tegen werkelijke kosten dan wel werkelijke uren maal het afgesproken tarief;
2. De begeleiding voor regulier en groot onderhoud te maximeren op 30% van de werkelijke materiele kosten voor uitbesteed werk.

Rechtmatigheidsverantwoording:

Uitgangspunten

De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Het voorwaardencriterium:

Alle financiële beheers-handelingen zijn verricht in overeenstemming met wet- en regelgeving.

Het begrotingscriterium:

Alle lasten in het begrotingsjaar vallen binnen de begroting (incl. wijzigingen) zoals door het algemeen bestuur is goedgekeurd. Een aantal begrotingsoverschrijdingen is niet verwijtbaar aan het dagelijks bestuur, bijvoorbeeld omdat ze niet voorzienbaar waren of omdat er ook hogere baten aan ten grondslag liggen.

Het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium:

Het dagelijks bestuur heeft voldoende waarborgen genomen om te voorkomen dat als gevolg van misbruik of oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen zijn verleend of een te laag dan wel geen bedrag aan heffingen aan het recreatieschap is betaald.

Verder dient hierbij opgemerkt te worden dat rechtmatigheid breder is dan bovengenoemde 3 criteria. De andere 6 criteria (calculatie, valuterings, adressering, volledigheid, aanvaardbaarheid en levering) worden afgedekt door het getrouw beeld en de accountant zal hierover haar oordeel geven. Het dagelijks bestuur is niet verplicht om hier afzonderlijk over te rapporteren.

Rechtmatigheidsverantwoording 2023

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een rechtmatige uitvoering van de begroting. Waar het tot 2022 nog gebruikelijk was dat de controlerend accountant de controle uitvoert en hierover rapporteert aan het algemeen bestuur, rapporteert het dagelijks bestuur dit vanaf boekjaar 2023 zelfstandig door middel van de rechtmatigheidsverantwoording.

Het dagelijks bestuur van Groenalliantie geeft aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de bepalingen vermeld in de documenten van de lijst met relevante wet- en regelgeving van het normenkader rechtmatigheid 2023 zoals vastgesteld door het algemeen bestuur en de grenzen inzake toelichtingen opgenomen in de financiële verordening 2023 van Groenalliantie, eveneens vastgesteld door het algemeen bestuur.

In het normenkader rechtmatigheid is opgenomen dat een grens voor de rechtmatigheidsverantwoording van 1% van de lasten en mutaties in de reserves wordt gehanteerd (€ 41.036). In de paragraaf bedrijfsvoering worden eventuele geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter van €10.000,- én meer dan 10% nader toegelicht e.e.a. conform de financiële verordening 2023 van Groenalliantie.

Programma instandhouding gebieden	Begroting na wijziging	Rekening	Afwijking
Totaal lasten	€ 4.032.500	€ 4.103.629	€ 71.129

De overschrijding van de lasten heeft betrekking op de volgende programma onderdelen:

Onderdeel	Afwijking
1. Projectkredieten	€ 100.110
2. Overige posten (gesaldeerd)	€ -28.981
Totale overschrijding	€ 71.129

Ad 1:

Betreft de verwerking van de afgesloten projecten Kwaliteitsimpuls Recreatiegebieden (SGG). De componenten die onder de activeringsgrens van € 25.000 zijn gebleven zijn ten laste van de exploitatie geboekt.

Het bedrag wordt gecompenseerd door hetzelfde bedrag aan baten, verantwoord onder de batenkant van de projectkredieten.

Ad 2:

Betreft het positieve saldo van de overige afwijkingen.

Conclusie in het kader van de begrotingsrechtmatigheid:

Met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid is de afwijking € 71.000, welke passend is binnen het beleid, daar deze overschrijding wordt gecompenseerd door samenhangende baten.

Conclusie in het kader van de kredietrechtmatigheid:

Met betrekking tot de kredietrechtmatigheid constateert het dagelijks bestuur dat er geen overschrijdingen zijn die de rapporteringstolerantie overstijgen (overschrijdingen van > 10% van het budget met een minimum van € 10.000). Het totaal van de afwijkingen blijft binnen de verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten.

4.6 Openbaarheidsparagraaf

Inleiding en kader

De Wet open overheid (WOO) is 1 mei 2022 in werking getreden. Met deze op grond van de WOO verplichte openbaarheidsparagraaf dient verantwoording afgelegd over de uitvoering van de WOO over het verslagjaar 2023 in het jaarverslag 2023.

Openbaarheidsparagraaf

De openbaarheidsparagraaf beschrijft de activiteiten die in 2023 zijn uitgevoerd op de thema's verbetering informatiehuishouding en de actieve en passieve openbaarmaking.

Verbetering informatiehuishouding

In 2023 zijn de volgende activiteiten gerealiseerd:

- **Bewustwording:** In de organisatie wordt binnen het project en bij reguliere trainingen van 360 gecommuniceerd hoe er gewerkt moet worden met documenten met behulp van de infographic 'wat sla ik waar op'. Het blijkt in de praktijk nog lastig te zijn, er is meer aandacht en ondersteuning nodig voor de medewerkers. Er wordt een hulpmiddel ontwikkeld dat afdelingen en provinciale eenheden moet helpen bij het opslaan van documenten.
- **Berichtenarchivering:** In 2024 komt er vanuit het Rijk een nieuwe richtlijn beschikbaar voor het archiveren van berichten en in 2023 is er een impactanalyse opgesteld.
- **E-mailarchivering:** Het opstellen van de impactanalyse wordt uitgevoerd zodra de richtlijnen vanuit het Rijk helder zijn.
- **Ontwikkeling Informatiesysteem:** Microsoft Teams is in de organisatie ingevoerd. Vanwege veiligheidsissues en gebrek aan voldoende capaciteit is de integratie van MS Teams en 360 nog niet operationeel, het is in de testfase.
- **Datamanagement:** Er is een verkenning datamanagement gestart dat in 2024 wordt afgerond.
- **KWIV-profielen:** In 2022 is er gewerkt aan de implementatie van het Kwaliteitsraamwerk Informatievoorziening (KWIV) om zicht te krijgen op benodigde formatie en competenties van medewerkers. Alle I-functies zijn gekoppeld aan een beschikbaar profiel. Met collega-organisaties is er gewerkt aan de uitwerking van profielen voor informatieprofessionals.

De trend van de jaarlijkse meting informatiehuishouding laat een kleine stijging zien ten opzichte van voorgaande jaren.

Actieve openbaarmaking

De ontwikkeling van een platform (PLOOI) waar alle overheden hun openbaar te maken documenten konden plaatsen, is stopgezet. Het kabinet heeft besloten om eerst een eenvoudiger variant met een verwijsindex en een zoekfunctie te ontwikkelen. Deze variant is inmiddels operationeel. Deelname aan dit platform is momenteel nog op vrijwillige basis, waarbij de recreatieschappen en CBG nog niet zijn aangesloten. Woo-verzoeken en besluiten worden nog steeds op de website van het betreffende recreatieschap openbaar gemaakt.

Vanwege vertraging in de realisatie van het publicatieplatform, is ook de inwerkingtreding van het actieve openbaarmakingsdeel van de Woo vertraagd. Staatsbosbeheer handelt de Woo verzoeken af namens de schappen en volgt de ontwikkelingen nauwlettend, maar gezien de financiële situatie, waarin de nieuwe taken beperkt worden vergoed, neemt het geen leidende rol op zich.

Passieve openbaarmaking:

	Aantal verzoeken	Gemiddelde behandeltijd in dagen
2022	0	n.v.t.
2023	0	n.v.t.

JAARREKENING 2023

5.1 Balans per 31 december 2023

ACTIVA	31 december 2023	31 december 2022
Vaste activa		
Materiële vaste activa	4.238.441	4.258.958
Investerings in de openbare ruimte met een economisch nut	1.126.900	1.171.268
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	3.111.541	3.087.690
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	9.330.383	8.703.272
Vorderingen op openbare lichamen	216.932	405.694
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < dan 1 jaar	9.046.435	8.284.219
Overige vorderingen	67.016	13.359
Liquide middelen	42.794	30.052
Banksaldi	42.794	30.052
Overlopende activa	120.854	105.121
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	20.801	1.093
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	100.053	104.028
Totaal	13.732.472	13.097.403

PASSIVA	31 december 2023	31 december 2022
Vaste passiva		
Eigen vermogen	11.306.058	10.722.131
Algemene reserve	2.546.084	2.778.412
Bestemmingsreserves	8.057.172	7.743.235
Gerealiseerde resultaat	702.802	200.484
Voorzieningen	1.986.246	1.841.903
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.898.923	1.747.303
Voorzieningen van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	87.323	94.600
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	12.895	92.397
Overige schulden	12.895	92.397
Overlopende passiva	427.273	440.972
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	279.764	200.774
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	146.637	239.183
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	872	1.015
Totaal	13.732.472	13.097.403

5.2 Overzicht van baten en lasten 2023

Programma Instandhouding gebieden	Lasten		Lasten		Baten		Baten		Saldo		Saldo	
	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023
Personeel	953.561	903.800	877.000	885.278	0	0	0	0	953.561	903.800	877.000	885.278
Materieel	2.072.502	2.191.100	2.197.700	2.176.156	514.508	479.500	563.700	620.224	1.557.994	1.711.600	1.634.000	1.555.932
Totaal Gebiedsbeheer	3.026.063	3.094.900	3.074.700	3.061.434	514.508	479.500	563.700	620.224	2.511.555	2.615.400	2.511.000	2.441.210
Personeel	19.380	41.700	47.000	52.436	0	0	0	0	19.380	41.700	47.000	52.436
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	19.380	41.700	47.000	52.436	0	0	0	0	19.380	41.700	47.000	52.436
Personeel	79.465	182.500	94.000	63.059	0	0	0	0	79.465	182.500	94.000	63.059
Totaal Plannen maken	79.465	182.500	94.000	63.059	0	0	0	0	79.465	182.500	94.000	63.059
Personeel	208.751	207.000	201.700	201.904	0	0	0	0	208.751	207.000	201.700	201.904
Materieel	1.862	18.000	2.500	1.410	0	0	0	0	1.862	18.000	2.500	1.410
Totaal Bestuurlijke diensten	210.613	225.000	204.200	203.314	0	0	0	0	210.613	225.000	204.200	203.314
Personeel	211.320	137.900	174.600	172.852	0	0	0	0	211.320	137.900	174.600	172.852
Materieel	7.767	18.000	33.000	46.688	29.668	0	245.000	288.032	-21.901	18.000	-212.000	-241.343
Totaal Financiële diensten	219.087	155.900	207.600	219.540	29.668	0	245.000	288.032	189.419	155.900	-37.400	-68.491
Personeel	6.861	21.500	17.100	10.240	0	0	0	0	6.861	21.500	17.100	10.240
Materieel	0	900	900	0	0	0	0	0	0	900	900	0
Totaal Juridische diensten	6.861	22.400	18.000	10.240	0	0	0	0	6.861	22.400	18.000	10.240
Totaal ondersteuning	436.561	403.300	429.800	433.094	29.668	0	245.000	288.032	406.893	403.300	184.800	145.063
Totaal deelnemersbijdragen	0	0	0	0	3.299.385	3.350.985	3.388.300	3.447.530	-3.299.385	-3.350.985	-3.388.300	-3.447.530
Onvoorzien	0	1.085	0	0	0	0	0	0	0	1.085	0	0
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.561.469	3.723.485	3.645.500	3.610.022	3.843.561	3.830.485	4.197.000	4.355.785	-282.092	-107.000	-551.500	-745.763
Totaal kredieten	276.241	0	214.000	320.607	22.160	0	0	158.771	254.081	0	214.000	161.836
Saldo van baten en lasten	3.837.710	3.723.485	3.859.500	3.930.629	3.865.721	3.830.485	4.197.000	4.514.556	-28.011	-107.000	-337.500	-583.927
Totaal mutatie reserves	173.000	173.000	173.000	173.000	345.473	66.000	318.600	291.875	-172.473	107.000	-145.600	-118.875
Saldo	4.010.710	3.896.485	4.032.500	4.103.629	4.211.194	3.896.485	4.515.600	4.806.432	-200.484	0	-483.100	-702.802

Met ingang van begrotingsjaar 2022 is gekozen voor één programma; het programma “Instandhouding gebieden”. Het programma is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Gebiedsbeheer
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Plannen maken

Daarnaast:

- Overhead
- Algemene dekkingsmiddelen
- Projectkredieten
- Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Het overzicht van lasten en baten is als volgt opgebouwd:

Saldo van baten en lasten

Dit onderdeel betreft de exploitatielasten en –baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in dezelfde vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.

Baten en lasten Projectkredieten

De projectkredieten hebben betrekking op uitgaven gerelateerd aan activiteiten die zorgen voor veranderingen in de natuur- en recreatiegebieden, zoals investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze uitgaven worden gedekt vanuit bijdragen derden (subsidies, bijdragen) en/of onttrekkingen aan de algemene of bestemmingsreserves.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Dit onderdeel omvat alle mutaties (stortingen en onttrekkingen) in de reserves.

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften, die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de wet Normering, bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector daarvoor geven. Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gepresenteerd in afgeronde bedragen van € 1.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en lasten worden verantwoord tot hun brutobedrag.

Verder worden de uitgangspunten van de financiële verordening van het schap gehanteerd.

Balans

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut > € 25.000 worden conform de financiële verordening geactiveerd.

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De volgende richtlijnen zijn grotendeels gehanteerd voor de afschrijvingstermijnen:

- gronden en terreinen	geen afschrijving
- bedrijfsgebouwen	25, 30 of 35 jaar
- grond- weg- en waterbouwkundige werken	10-35 jaar
- machines, apparaten en installaties	4,5,6,7,10 of 15 jaar
- overige materiele vaste activa	afhankelijk van de gebruiksduur

Investerings met economisch nut

Investerings hebben een economisch nut wanneer ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Investerings met economisch nut boven € 25.000 worden geactiveerd.

Investerings met maatschappelijk nut in de openbare ruimte

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut moeten door gewijzigde regelgeving per 1 januari 2018 worden geactiveerd. De richtlijn is dat Investerings met maatschappelijk nut boven € 25.000 per component worden geactiveerd.

Indien investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd, vindt de afschrijving hiervan eveneens lineair plaats.

Gronden uitgegeven in erfpacht

Voor de in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwig durende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De vorderings worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De banksaldi worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa (nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen) worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Dit betreft de Algemene Reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren grootonderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

De voorzieningen van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer, de netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva

Deze posten worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.4 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

☒ Investerings in de openbare ruimte met economisch nut

Investerings met een economisch nut	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Extra afschrijvingen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Afgeronde activa	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en Terreinen	1.016.753	0	0	0	0	0		1.018.553
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	154.515	0	0	46.168	0	0		108.347
	1.171.268	0	0	46.168	0	0		1.126.900

☒ Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Afgesloten en afgerond	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Afgeronde activa	Boekwaarde 31-12-2023
Investerings vanaf 2018:								
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	2.199.449	0	0	95.151	0	0	683.462	2.785.960
Overige materiële activa	130.165	0	0	9.458	0	0		120.707
Activa in bewerking:								
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	758.075	356.203	-171.645	0	-54.297	0	-683.462	204.874
	3.087.690	356.203	-171.645	104.609	-54.297	0	0	3.111.541

Van de gronden die in eigendom zijn van de Groenalliantie (totaal 775,24 hectaren) is een deel uitgegeven in erfpacht, met name aan exploitanten. Dit leidt jaarlijks tot erfpachtopbrengsten. Met deze exploitanten zijn langdurige erfpachtcontracten afgesloten.

Activa in bewerking waarvan de bewerking is afgerond en welke in gebruik zijn genomen, wordt gerubriceerd onder de categorie Grond-, weg- en waterbouwkundige werken en overige activa. De afschrijving op het afgeronde actief start per 1 januari van het kalenderjaar volgend op het jaar van afronding en ingebruikname. Het deel van de investeringen met een maatschappelijk nut na 1 januari 2018 bedraagt € 3.111.541.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar

☒ Vorderingen op openbare lichamen

	2023	2022
Debiteuren	216.932	405.694
Totaal	216.932	405.694

Het saldo ultimo 2023 bestaat volledig uit vorderingen op de deelnemers in het schap. Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet nodig geacht.

☒ Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar.

	2023	2022
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	9.046.435	8.284.219
	<u>9.046.435</u>	<u>8.284.219</u>

Sinds 2014 is het schatkistbankieren van toepassing. Hieronder zijn de bedragen weergegeven die op kwartaalbasis in de schatkist zijn aangehouden en de drempel die van toepassing is. De drempel is in 2022 niet overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)				
	Verslagjaar 2023 ----->			
Drempelbedrag	1000			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	156	125	130	128
Ruimte onder het drempelbedrag	844	875	870	872
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

In de loop van 2015 is geregeld dat op de bankrekening van het schap niet meer saldo kan staan dan het drempelbedrag. Dagelijks wordt het saldo bij een vooraf vastgesteld bedrag automatisch overgeboekt (afoming) naar de rekening-courant die het schap heeft bij 's Rijks schatkist.

☒ Overige vorderingen

	2023	2022
Debiteuren	67.016	13.359
Per saldo	<u>67.016</u>	<u>13.359</u>

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet nodig geacht.

Liquide middelen

☒ Banksaldi

	2023	2022
Bank Nederlandse Gemeente	42.794	30.052
	<u>42.794</u>	<u>30.052</u>

Overlopende activa

☒ de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

Project	Saldo 1-1-2023	Mutaties	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2023
Grondverbetering RH corona subs	1.093	-1.093		0
Hindernisbaan Gouwebos	0	10.000		10.000
Bootcamp Krimpenerhout	0	6.040		6.040
Routes / Mensen met beperking	0	4.761		4.761
Totaal	1.093	19.708	0	20.801

☒ Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

	2023	2022
Nog te ontvangen bedragen	0	53.703
Vooruitbetaalde bedragen	7.775	7.434
Nog te ontvangen rentebaten	89.776	26.855
BTW Compensatiefonds (BCF)	2.502	16.036
Totaal	100.053	104.028

De nog te ontvangen bedragen betreft de afrekening van de dienstverlening met Staatsbosbeheer. De vooruitbetaalde bedragen hebben betrekking op de vooruitbetaalde verzekeringspremies 2024.

De post BCF betreft de nog door te belasten compensabele btw aan de deelnemers in het schap.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het verloop van de reserves in 2023 wordt in het hierna volgende overzicht weergegeven.

	Saldo 31-12-2022	Bestemming resultaat	Toevoegingen via exploitatie	Toevoegingen direct	Onttrekkingen via exploitatie	Onttrekkingen direct	Saldo 31-12-2023
ALGEMENE RESERVE	2.778.412	200.484			27.988	404.824	2.546.084
BESTEMMINGSRESERVES							
Investeringsreserve Groenalliantie	2.911.253			84.524	63.506	425.688	2.506.583
Investeringsreserve Groen voor iedereen	1.102.065				95.772		1.006.293
Reserve kwaliteitsimpuls recreatiegebieden KW	260.335						260.335
Vervangingsinvesteringen Reserve	805.000		173.000				978.000
Provinciale reserve	336.767			62.526			399.293
Afschrijvingsreserve	2.327.815			683.462	104.609		2.906.668
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	7.743.235	0	173.000	830.512	263.887	425.688	8.057.172
TOTAAL RESERVES	10.521.647	200.484	173.000	830.512	291.875	830.512	10.603.256

☒ ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

	2023	2022
Saldo 1 januari	2.778.412	2.399.598
Bij: bestemming resultaat	200.484	420.766
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	432.812	41.952
Saldo 31 december	2.546.084	2.778.412

Specificatie onttrekkingen:

a. conform 1e begrotings wijziging	
b. conform AB besluiten	80.026

Kredieten

-Implementatie prio verbindingen GA	2.946
-Kwaliteitsimpuls Goudse Hout fase 2	92.186
-Kwal.impuls Reeuwijkse Hout fase 2	232.611
-Grondinitiatieven Reeuwijkse Hout	2.398
-Herstel Kunstwerk Goudse Hout	6.607
-Onderzoek Brug Gouwebos	16.038

Totaal onttrekkingen	<u>432.812</u>
----------------------	----------------

☒ BESTEMMINGSRESERVES*Investeringsreserve*

Het doel van de investeringsreserve is het financieren van nieuwe projectinvesteringen.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Saldo 1 januari	2.911.253	899.079
Bij: Toevoegingen	84.524	2.415.085
Af: Onttrekkingen	489.194	402.911
Saldo 31 december	<u>2.506.583</u>	<u>2.911.253</u>

Specificatie toevoegingen

a. conform AB besluiten	84.524
-------------------------	--------

Totaal toevoegingen	<u>84.524</u>
---------------------	---------------

Specificatie onttrekkingen:

a. conform AB besluiten	67.024
-------------------------	--------

b. Kredieten

-Implementatie prio verbindingen GA	154
-Verkenning horeca Loetbos	7.945
-Sanitaire voorz. GA Realisatie	258.292
-Ecolodgepark Krimpenerhout	11.070
-Freerunpark G. Hout	33.566
-Bootcamp Krimpenerhout	91.961
-Zonnepanelen pp GA	10.325
-Grondverbetering RH corona subs	8.857

Totaal onttrekkingen	<u>489.194</u>
----------------------	----------------

Reserve 'Groen voor iedereen'

Deze reserve is gevormd vanuit de resultaatbestemming 2021. De reserve is gebaseerd op het Ontwikkelplan 2030 met bijbehorende Investeringsagenda 2021-2025.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Saldo 1 januari	1.102.065	1.237.500
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	95.772	135.435
Saldo 31 december	<u>1.006.293</u>	<u>1.102.065</u>

Specificatie onttrekkingen:

- Versterken natuur- en biodiversiteit	17.025
- Uitbreiden natuur- en recreatiegebied	8.614
- Ontwikkelen online-platform Groenalliantie	30.363
- Toekomst perspectief Oostpolder	10.802
- Handelingskader klimaat	25.754
- Verkennen verbeteren watersysteem	3.214
Totaal onttrekkingen	<u>95.772</u>

Reserve Kwaliteitsimpuls KW

Het doel van deze reserve is het dekken van kosten voor Kwaliteitsimpuls in het recreatiegebied Krimpenerwaard.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Saldo 1 januari	260.335	260.335
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	0	0
Saldo 31 december	<u>260.335</u>	<u>260.335</u>

In 2023 hebben geen toevoegingen of onttrekkingen plaatsgehad.

Reserve vervangingsinvesteringen GA

Het doel van deze reserve is het dekken van de kosten van vervangingsinvesteringen.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Saldo 1 januari	805.000	524.600
Bij: Toevoegingen	173.000	173.000
Af: Onttrekkingen	0	0
Saldo 31 december	<u>978.000</u>	<u>805.000</u>

Specificatie toevoegingen:

Jaarlijkse toevoeging conform programma begroting 2023	173.000
Totaal toevoegingen	<u>173.000</u>

Provinciale reserve

Vanuit de boekjaarsubsidie is vanuit PZH vastgesteld dat van het positieve resultaat een deel naar de reserve Provinciale gelden gaat.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Saldo 1 januari	336.767	336.767
Bij: Toevoegingen	62.526	
Af: Onttrekkingen	0	
Saldo 31 december	<u>399.293</u>	<u>336.767</u>

Specificatie toevoegingen

Conform Vaststellingsbrief boekjaarsubsidie PZH 2021	62.526
Totaal toevoegingen	<u>62.526</u>

De toevoegingen aan de provinciale reserve vanuit de overschotten 2022 (conceptvaststellingsbrief ontvangen: € 99.941) en 2023 (raming € 350.000) zijn nog niet in bovenstaand overzicht verwerkt.

Afschrijvingsreserve

Deze reserve is ingesteld ter dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de investeringen met maatschappelijk nut.

	2023	2022
Saldo 1 januari	2.327.815	2.124.621
Bij: Toevoegingen	683.462	294.586
Af: Onttrekkingen	104.609	91.392
Saldo 31 december	<u>2.906.667</u>	<u>2.327.815</u>
<i>Specificatie toevoegingen:</i>		
Kredieten		
-Kwaliteitsimpuls Goudse Hout fase 2	92.186	
-Kwaliteitsimpuls Reeuwijkse Hout fase 2	232.612	
-Sanitaire voorzieningen Realisatie	248.364	
-Freerunpark Goudse Hout	33.567	
-Bootcamp Krimpenerhout	76.733	
Totaal toevoegingen	<u>683.462</u>	
<i>Specificatie onttrekkingen</i>		
Afschrijvingslasten 2023 conform afschrijvingstaaf	104.609	
Totaal onttrekkingen	<u>104.609</u>	

HET GEREALISEERDE RESULTAAT

	2023	2022
Het gerealiseerde resultaat	702.802	200.484
	<u>702.802</u>	<u>200.484</u>

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2023 wordt in de hierna volgende overzichten weergegeven.

a) ONDERHOUDSEGALISATIEVOORZIENINGEN

a) Voorziening Groot onderhoud

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig verdelen van de lasten van groot onderhoud over de jaren. Hiertoe wordt jaarlijks een gelijkblijvende dotatie ten laste van de exploitatie gebracht. De werkelijke kosten voor groot onderhoud worden direct ten laste van de voorziening gebracht.

	2023	2022
Saldo 1 januari	1.747.303	1.201.774
Bij: Toevoegingen	970.000	946.000
Af: Aanwendungen	818.380	400.471
Saldo 31 december	1.898.923	1.747.303

Specificatie toevoegingen:

dotatie conform primaire programmabegroting	946.000
dotatie conform 1e begrotings wijziging	24.000

Totaal toevoegingen	970.000
---------------------	---------

Specificatie aanwendungen:

- Uitgaven voor Groot onderhoud	818.380
Totaal aanwendungen	818.380

b) VOORZIENINGEN VAN DERDEN VERKREGEN MIDDELEN DIE SPECIFIEK BESTEED MOETEN WORDEN

b) Voorziening afkoopsommen

In de jaarstukken 2015 is een afkoopsom verwerkt ten behoeve van toekomstig onderhoud voor het fietspad Hillekade. Deze afkoopsom is opgenomen in de Voorziening afkoopsommen.

	2023	2022
Saldo 1 januari	94.600	101.877
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Aanwendungen	7.277	7.277
Saldo 31 december	87.323	94.600

Specificatie aanwendungen:

- jaarlijkse vrijval voorziening afkoopsom	7.277
--	-------

Totaal aanwendungen	7.277
---------------------	-------

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

c) Overige schulden

	2023	2022
Crediteuren	12.895	92.397
Totaal	12.895	92.397

De post crediteuren betreft de leveranties van diensten van derden.

Overlopende passiva

d) Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

	2023	2022
Nog te ontvangen facturen	64.575	30.570
Nog te ontvangen facturen - dienstverlening SBB	202.189	170.204
Diensten derden; ondersteuning rechtmatigheid en VIC	13.000	0
Totaal	279.764	200.774

Van de nog te ontvangen facturen heeft € 61.200 betrekking op de afrekening routenetwerken 2023.

e) De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

De specificatie van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen bedragen is als volgt:

Project	Saldo 1-1-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen, bestede of terugbetaalde bedragen	Saldo 31-12-2023
Uitkijktoren Loetbos	38.939		3.089	35.850
Kwaliteitsimpuls GA Fase 2 en 3	57.004		57.004	0
Freerunpark G. Hout	17.806		17.806	0
Hindernisbaan Gouwebos	29.917		29.917	0
Bootcamp Krimpenerhout	28.369		28.369	0
Kanonnetwerkroute subs waterrecreatie	18.835		18.835	0
Routes / Mensen met beperking	24.659		24.659	0
Extra kwaliteits-maatregelen RP	23.654	61.502	5.141	80.015
Verbreiding fietspad RP	0	30.772	0	30.772
Totaal	239.183	92.274	184.820	146.637

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Langlopende verplichtingen

De meerjarige contracten zijn geïnventariseerd. Het betreft voornamelijk contracten en bestekken voor terreinbeheer en de dienstverleningsovereenkomst met Staatsbosbeheer (t/m 2025).

De belangrijkste resterende verplichtingen (> € 100.000) per eind 2023 zijn:

- Bestekken regulier onderhoud in totaal € 572.000
- Samenwerkingsovereenkomst met Staatsbosbeheer van 2024 t/m 2025: € 3.761.400.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum met impact op de jaarrekening 2023.

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2023

Bij de Najaarsrapportage werd rekening gehouden met een overschot van € 483.100.

Het voordelige saldo 2023 is uitgekomen op circa € 702.802.

De toename van het overschot met € 219k wordt veroorzaakt door de volgende posten:

- Lagere lasten uit bedrijfsvoering € 36k;
Totaal lagere lasten € 36k.
- Hogere overige baten (met name grondverkopen) € 53k;
- Hogere bijdrage Provincie (inflatiecompensatie) € 60k;
- Vrijval subsidiekredieten Kwaliteitsimpuls € 26k;
- Hogere rentebaten (rentevergoeding is doorgestegen naar 4%) € 44k;
Totaal hogere baten € 183.

Per saldo een toename van het overschot met € 219k.

In de programmaverantwoording van het jaarverslag wordt nader ingegaan op de bereikte resultaten per deelproduct.

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten			Incidentele lasten		
Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging	Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2023 na wijziging
Projectkredieten			Projectkredieten		
Vrijval afrekening KI-projecten	25.429		Uitgaven 2023	187.266	214.000
Ontvangen subsidies	33.232		Niet geactiveerde projecten (< € 25.000)	100.110	
Onttrekking niet geactiveerde projecten (< € 25.000)	100.110				
Onttrekkingen aan reserves			Toevoegingen aan reserves		
Investeringsreserve, projectkredieten	63.506	49.638	Afschrijvingsreserve; geactiveerde projecten	683.462	
Reserve 'Groen voor iedereen', projectkredieten	95.772	112.210			
Algemene Reserve, projectkredieten	27.988	52.152			
Naar afschrijvingsreserve; geactiveerd	683.462				
Totaal	1.029.499	214.000	Totaal	970.838	214.000
Saldo	58.661			58.661	0

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves**Overzicht van de structurele vermogensmutaties**

Toevoegingen reserves		
Omschrijving programma	Begroot 2023	Realisatie 2023
Reserve vervangingsinvesteringen	173.000	173.000
Totaal	173.000	173.000

Onttrekkingen reserves		
Omschrijving programma	Begroot 2023	Realisatie 2023
Afschrijvingsreserve	104.600	104.609
Totaal	104.600	104.609

Overzicht van de directe vermogensmutaties

Toevoegingen reserves		
Omschrijving programma	Begroot 2023	Realisatie 2023
Investeringsreserve; uitbreiding projectkredieten		84.524
Afschrijvingsreserve; overheveling geactiveerde projecten		683.462
Provinciale reserve; aandeel resultaat 2021		62.526
Totaal	0	830.512

Onttrekkingen reserves		
Omschrijving programma	Begroot 2023	Realisatie 2023
Algemene reserve; aandeel resultaat provincie Z-H 2021		62.526
Algemene reserve; overheveling geactiveerde projecten		324.798
Investeringsreserve; overheveling geactiveerde projecten		358.664
Investeringsreserve; uitbreiding projectkredieten		67.024
Algemene reserve; naar Investeringsreserve		17.500
Totaal	0	830.512

Rechtmatigheidsverantwoording**Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur:**

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en

verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 13 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 41.036. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding:

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op Groenalliantie. Het voor Groenalliantie toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000.

Dhr. S Thijsen, directeur van Staatsbosbeheer (SBB), dient op grond van de mandaatregeling aangemerkt te worden als topfunctionaris. Over de vergoeding in het kader van zijn functie als topfunctionaris zijn geen nadere afspraken tussen Groenalliantie en Staatsbosbeheer gemaakt. Er worden geen rechtstreekse vergoedingen aan dhr. Thijsen door Groenalliantie verstrekt. Dhr. Thijsen ontvangt zijn bezoldiging via Staatsbosbeheer en deze organisatie verantwoordt zijn bezoldiging via haar eigen jaarrekening. Aangaande de doorbelasting van de kosten die SBB maakt voor haar dienstverlening zijn afspraken gemaakt, waarbij indirect de kosten die gemaakt worden door SBB in het kader van de functie van Dhr. Thijsen versleuteld zitten in de afspraken en in de overhead van de tarieven die door SBB worden doorbelast. Ten aanzien van de door te belasten directe kosten is voor de heer Thijsen geen tijdsregistratie aanwezig is op basis waarvan de werkelijke omvang van het dienstverband kan worden bepaald.

Hierdoor is de vergoeding die betaald wordt voor de inhuur van de topfunctionaris niet te herleiden. Op basis van de inschatting van het bestuur is de werkelijke tijdsbesteding van dhr. Thijsen aan Groenalliantie verwaarloosbaar ten opzichte van zaken als directeur van Staatsbosbeheer en bedraagt daarmee minder dan € 1.900.

In het verleden werd in de jaarrekening om praktische redenen voor deze topfunctionaris de volledige bezoldiging zoals hij die ontvangt bij Staatsbosbeheer verantwoord. Feitelijk werd de WNT-verantwoording voor deze topfunctionaris zoals die door Staatsbosbeheer is opgenomen in haar jaarrekening ook opgenomen in de jaarrekening van Groenalliantie.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft op 1 november 2022 de toelichting op de Uitvoeringsregeling WNT 2023 de openbaarmakingsverplichting voor WNT-instellingen die deel uitmaken van een groep verduidelijkt. In de relatie tussen de organisatie en Staatsbosbeheer is weliswaar geen sprake van een groep, maar de problematiek inzake de intra-groep detachering is in deze casus vergelijkbaar. Op grond van bovenstaande overwegingen is dan ook de presentatie van de WNT-gegevens van de heer Thijsen in vergelijking met eerdere jaren aangepast.

De individuele bezoldiging van de directie en Toezichthouders, die ook dient als verantwoording in het kader van de WNT, zijn in onderstaande tabellen gespecificeerd:

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Ir. S. Thijsen	Directeur

Behalve de heer S. Thijsen zijn er geen topfunctionarissen conform de WNT met dienstbetrekking in 2023 en die een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

In 2023 zijn geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens) of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder

In de kolom "van - tot" is de duur van het bestuurslidmaatschap vermeld. De bestuursleden hebben over 2023 geen vergoeding ontvangen.

Samenstelling van het bestuur in het verslagjaar

LEDEN DAGELIJKS BESTUUR (DB)		
Gemeente	Naam	Van - Tot
Waddinxveen	Dhr. A. (Albert) Kerssies	jan - december 2023
Bodegraven-Reeuwijk	Dhr. R. (Robin) Kersbergen	jan - december 2023
Krimpen aan den IJssel	Mevr. K. (Kirsten) Jaarsma	jan - december 2023
Krimpenerwaard	Dhr. W. (Wisja) Pannekoek	jan - december 2023
Gouda	Dhr. T. (Thierry) van Vugt (voorzitter)	jan - december 2023
LEDEN ALGEMEEN BESTUUR (AB)		
Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de leden van het DB (zie hierboven), aangevuld met de volgende bestuursleden:		
Gemeente	Naam	Van - Tot
Krimpen aan den IJssel	Dhr. W. Tempel	jan - december 2023
Waddinxveen	Mevr. F. (Femke) Vleij	jan - december 2023
Bodegraven-Reeuwijk	Dhr. (Jan Leendert) van den Heuvel	jan - december 2023
Krimpenerwaard	De heer L. (Leo) Barth	okt - december 2023
Krimpenerwaard	Dhr. E. (Erik) Wassink	jan - oktober 2023
Gouda	Dhr. M. Klijmij-van der Laan	jan - december 2023

5.6 Verdeling naar taakvelden

Verdeling naar taakvelden	Realisatie 2023			Gewijzigde begroting 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0 Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur		203.314	-203.314		204.200	-204.200
0.4 Overhead		229.627	-229.627		225.100	-225.100
0.5 Treasury	288.032	153	287.878	245.000	500	244.500
0.8 Overige baten en lasten	158.771	320.607	-161.836	0	214.000	-214.000
0.10 Mutatie reserves	291.875	173.000	118.875	318.600	173.000	145.600
5 Sport, cultuur en recreatie						
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.067.754	3.176.928	890.825	3.952.000	3.215.700	736.300
Totalen	4.806.432	4.103.630	702.802	4.515.600	4.032.500	483.100

Aan het Algemeen Bestuur van
Groenalliantie Midden-Holland en omstreken

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Bijster 39
Postbus 3814
4800 DV Breda

T: +31 (0)76 525 00 00

breda@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel met beperking

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Groenalliantie Midden-Holland en omstreken te Schiedam gecontroleerd.

Naar ons oordeel, uitgezonderd de mogelijke gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking', geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van zowel de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 alsmede van het vermogen van Groenalliantie Midden-Holland en omstreken op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2023;
- 2 de balans per 31 december 2023;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
- 4 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel met beperking

De beperking in ons oordeel heeft betrekking op WNT-aangelegenheden en ziet toe op de WNT-gegevens van Ir. S. Thijsen in functie als topfunctionaris van Groenalliantie Midden-Holland en omstreken.

Wij zijn niet in staat geweest:

- vast te stellen of in de door Staatsbosbeheer doorbelaste kosten nog bezoldigingscomponenten zijn opgenomen die aan het vervullen van de topfunctie moeten worden toegerekend;
- vast te stellen wat de deeltijdfactor van de betreffende topfunctionaris is en of deze overeenkomt met de praktijk, onder meer als gevolg van het ontbreken van een vorm van tijdsregistratie.

Als gevolg hiervan zijn wij niet in staat geweest voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om vast te stellen dat de WNT-gegevens over 2023 van de topfunctionaris bij de WNT-instelling, inclusief een eventuele onverschuldigde betaling als gevolg van WNT-bezoldigingselementen die mogelijk in de

overige doorbelaste kosten zijn begrepen', zoals in de jaarrekening in hoofdstuk 5.5. onderdeel Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector op pagina's 48 en 49 toegelicht, in overeenstemming zijn met de bepalingen bij en krachtens de WNT.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de controleverordening dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 december 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Groenalliantie Midden-Holland en omstreken zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 41.036. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 2.052 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 december 2023 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de controleverordening dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 december 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 20 juni 2024
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. B. Smeenk RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

